

REGIO 7
Barcelona

Meteorologia

L'augment de temperatura als Pirineus s'incrementa entre els 1.500 i els 2.200 metres

L'escalfament en la franja intermèdia de l'alta muntanya és d'1,8 graus en els darrers 24 anys i una de les causes podria ser el desgel

La franja intermèdia dels Pirineus, entre els 1.500 i els 2.200 metres d'altitud, és la que està experimentant un escalfament més intens. Aquesta és la principal conclusió dels primers resultats d'un estudi del Servei Meteorològic de Catalunya (Meteocat) sobre l'escalfament relacionat amb l'altitud als Pirineus, elaborat amb dades del període 2002-2025.

Els resultats preliminars mostren una tendència clara a l'augment, tant de la temperatura màxima com de la temperatura mínima, en els tres nivells d'altitud analitzats: per sota de 1.500 metres, entre 1.500 i 2.200 metres i a partir de 2.200 metres. Tot i això, l'augment de temperatura no és homogeni i s'intensifica especialment a la franja intermèdia. «Aquest fenomen pel qual l'escalfament és més intens en determinades franges d'altitud de la muntanya està demostrat en diferents massissos, però encara no s'havia provat al Pirineu. Aquests primers resultats apunten que també hi passa i que és la muntanya intermèdia la més afectada», explica Pere Esteban, tècnic del Servei Meteorològic de Catalunya.

En aquesta franja, l'augment mitjà de temperatura és de 0,77 °C per decenni per a la temperatura màxima, l'equivalent a un increment d'1,8 °C en 24 anys, i de 0,86 °C per decenni per a la temperatura mínima, és a dir, 2,1 °C en el mateix període. Pel que fa a les estacions de l'any, l'hivern és el que registra els increments més destacats, amb un augment de 2,9 °C en la temperatura màxima i de 3,1 °C en la mínima durant els darrers 24 anys.

Menys neu, més calor

Els investigadors apunten que aquest comportament diferencial podria estar relacionat amb l'evolució de la coberta de neu. «Cal avançar més en l'anàlisi de totes les dades que estem obtenint a les zones d'estudi i les sèries de temperatura de les estacions

Punts d'observació de l'evolució de la temperatura

meteorològiques d'alta muntanya, però el fet que es detecti un augment superior de temperatura a la zona intermèdia apunta a una influència de la neu, ja que és en aquest interval altitudinal on el retrocés de la coberta nival és més evident», apunta Esteban. I afegeix que «per sota de 1.500 metres ens trobem una zona amb neu escassa i esporàdica, i per sobre de 2.200 metres és una zona que manté una coberta nival persistent durant l'hivern i que es pot allargar cap a la tardor o la primavera malgrat l'escalfament global, així que podria haver-hi correlació».

Per arribar a aquests resultats,

el Meteocat ha instal·lat una estació meteorològica automàtica a la zona de Bonabé, a 1.700 metres d'altitud, i ha analitzat les dades diàries de totes les estacions meteorològiques de la zona corresponents al període 2002-2025.

Així mateix, s'han instal·lat sensors de temperatura i humitat relativa en dos transsectes altitudinals: Bonabé-Moredo, al Pirineu català, i Panticosa-Infiernos, al Pirineu aragonès, en aquest cas per part de l'Institut Pirinenc d'Ecologia (IPE-CSIC), també membre del projecte Life Pyrenees4Clima. Aquests sensors, situats cada 200 metres d'altitud, permetran obtenir perfils verti-

cals de temperatura i humitat relativa entre aproximadament els 1.500 i els 3.000 metres d'altitud. A les anàlisis de les dades s'afegeix un procés de control de qualitat i d'homogeneïtzació de les sèries diàries obtingudes durant tot el període d'anàlisi.

Meteorologia i climatologia

La directora del Meteocat, Sarai Sarroca, ha remarcat el compromís històric de l'organisme amb la meteorologia i la climatologia de muntanya. «El Servei Meteorològic de Catalunya té un compromís clar i històric amb la meteorologia i la climatologia de muntanya, ja des dels seus inicis

amb l'impuls d'observatori com el de Sant Jeroni, a Montserrat, l'any 1932», ha destacat.

Sarroca ha subratllat que aquesta aposta es manté vigent amb iniciatives com Meteomuntanya, que ofereix un servei especialitzat en meteorologia i seguretat a l'alta muntanya en coordinació amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC). Així mateix, ha posat en valor la xarxa d'estacions meteorològiques automàtiques d'alta muntanya que el Meteocat gestiona conjuntament amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), una infraestructura que permet millorar el seguiment de les condicions meteorològiques i aprofundir en l'estudi del clima en aquestes zones, tal com recull l'Atles Climàtic de Catalunya 1991-2020.

S'han instal·lat sensors a Bonabé-Moredo i un altre a Panticosa-Infiernos, a Osca

Els primers resultats de l'estudi s'han presentat aquest dilluns a l'estació de muntanya de Vall de Núria, de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), que acull avui i demà unes jornades tècniques del projecte Life europeu Pyrenees4Clima. Els 46 socis del projecte, coordinats per l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC), pertanyen a set territoris de tres estats diferents: Euskadi, Navarra, Aragó i Catalunya (Espanya), Nova Aquitània i Occitània (França) i Andorra.

A Catalunya, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, coordina els socis en vuit experiències demostratives d'adaptació, que abasten àmbits com ara l'adaptació de l'economia de muntanya, la protecció de la població i del territori enfront dels riscos naturals i la millora en el coneixement dels impactes climàtics. ■